

SERVICIUL FISCAL DE STAT

PROGRAM DE INSTRUIRE PRACTICĂ

Stagiul practic în domeniul antifraudă

Durata programului - 10 zile/40 de ore academice

Scop: Dezvoltarea competențelor, abilităților și aptitudinilor personale ale stagiarilor din cadrul Serviciului Fiscal de Stat, necesare pentru investigarea infracțiunilor stabilite în competența SFS, constatarea acestora și efectuarea urmăririi penale pentru tragerea la răspundere penală a persoanelor vinovate de comiterea infracțiunii.

Obiective:

1. Familiarizarea cu tehnicile de identificare a infracțiunilor stabilite în competența de constatare a SFS;
2. Efectuarea analizei informațiilor deținute de SFS pentru identificarea elementelor constitutive ale infracțiunilor stabilite în competența SFS;
3. Procedura, drepturile și obligațiile funcționarului fiscal în procesul de investigare și constatare a cazurilor care întrunesc indicii de infracțiune;
4. Familiarizarea cu procesul de efectuare a urmăririi penale și documentare a acțiunilor realizate;
5. Procedura de recuperare a prejudiciului cauzat prin infracțiune;

Instruirea prin participare la :

1. Efectuarea analizei informațiilor deținute de SFS pentru identificarea elementelor constitutive ale infracțiunilor stabilite în competență:
 - Identificarea riscurilor;
 - Selectarea informațiilor;
 - Identificarea cazurilor cu risc de comitere a infracțiunilor;
2. Examinarea situațiilor de caz în care posibil se întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor stabilite în competența SFS:
 - Perfectarea solicitărilor de informații;
 - Participarea la audierea persoanelor;
 - Elaborarea proiectelor proceselor verbale de constatare a infracțiunilor;
 - Familiarizarea cu drepturile și obligațiile funcționarului fiscal în procesul de investigare și constatare a cazurilor care întrunesc indicii de infracțiune
3. Familiarizarea cu procesul de efectuare a urmăririi penale și documentare a acțiunilor realizate:
 - Elaborarea proiectelor de acte procesual penale;
 - Asistarea la acțiunile procesual penale;
 - Pregătirea solicitărilor, răspunsurilor la adresări;
 - Determinarea acțiunilor procesual penale care urmează să fie efectuate pentru cercetarea completă a cazului, condițiile și consecutivitatea realizării acestora;
 - Identificarea bunurilor, aplicarea măsurilor de asigurare pentru repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune.

ACTIVITĂȚI, TEME

1. Studiarea informației disponibile din baza de date aferentă agentului economic supus verificării.

2. Identificarea riscurilor în activitatea agentului economic în baza informației disponibile în sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat:

- a) riscurile generale:
 - durata desfășurării activității de întreprinzător;
 - data efectuării ultimului control total;
 - încălcările anterioare;
 - neachitarea impozitelor și taxelor etc.
- b) riscurile specifice:
 - achitarea salariului în plic;
 - raportul dintre salariul mediu pe entitate și indicatorul mediu pe ramură;
 - cifra de afaceri în raport cu numărul de salariați;
 - suma nesemnificativă calculată a impozitelor;
 - profitabilitatea entității în ultimele trei perioade fiscale.
- c) riscurile privind conformarea TVA:
 - cifra de afaceri semnificativă în lipsa sau achitării nesemnificative a TVA;
 - pseudo-procurări;
 - pseudo-livrări;
 - relații cu deținătorii de patentă;
 - relații cu contribuabilii ce nu sunt subiecți ai impunerii cu TVA;
 - riscul neînregistrării în calitate de plătitor TVA etc.

3. Etapele de efectuare a controlului fiscal:

- prin metoda verificării operative;
- prin metoda verificării tematice;
- prin metoda verificării prin contrapunere;
- prin metoda verificării totale;
- prin metoda verificării faptice.

4. Aspecte specifice anumitor tipuri de controale:

- la restituirea taxei pe valoarea adăugată;
- la lichidarea/reorganizarea agentului economic;
- la anularea ca plătitor TVA;
- la restituirea accizului.

5. Estimarea obligațiilor fiscale prin metode și surse indirecte în conformitate cu prevederile art. 189 alin. (2), art. 225 Cod fiscal:

- întocmirea notei-raport și emiterea dispoziției privind suspendarea operațiunilor la conturile bancare ale agentului economic, a citației bancare cu solicitarea informației privind rulajul mijloacelor bănești la conturile bancare;
- analiza și sistematizarea informației prezentate de către instituțiile financiar-bancare privind rulajul mijloacelor bănești la conturile bancare ale agentului economic;
- analiza informației din diverse surse (rulajul mijloacelor bănești, informația privind volumul încasărilor prin intermediul MCC reflectate în darea de seamă a taxei pentru amenajarea teritoriului (Forma TL13), informației prezentate de către beneficiarii agentului economic (www.reports.fisc.md);
- întocmirea notei de serviciu și transmiterea materialelor organelor de drept.

6. Particularitățile verificării fiecărui tip de impozit:

a) **impozitul pe venit reținut din salariu și la sursa de plată:**

- modalitatea contrapunerii datelor din darea de seamă privind suma venitului achitat și impozitul pe venit reținut din acesta (**IPC18**) cu notele de informare ”Privind plățile salariale și alte plăți efectuate de către patron în folosul angajaților și folosul angajaților și privind impozitul pe venit reținut din aceste plăți (**Forma IALS14**);
- verificarea fișelor de calculare a salariului și impozitului pe venit reținut pentru fiecare angajat;
- depistarea obiectului impunerii al impozitului pe venit reținut la sursa de plată.

b) **impozitul pe venit din activitatea de antreprenoriat:**

- corectitudinea aprecierii regimului fiscal privind impunerea contribuabilului cu impozitul aplicat pentru subiecții sectorului întreprinderilor mici și mijlocii cu plata impozitului pe venit în mărime de 4% din venitul din activitatea operațională potrivit prevederilor art. 54¹ alin. (1,3) din Codul fiscal și regimul de impozitare general stabilit cu plata impozitului pe venit în mărime de 12% din venitul impozabil potrivit prevederilor art.14 (1) a), art. 15 b) din Codul fiscal;
- determinarea obiectelor impunerii;
- determinarea în scopuri fiscale a deducerilor;
- corectitudinea calculării amenzilor pentru neachitarea în termen a impozitului pe venit în rate.

c) **taxa pe valoare adăugată:**

- aprecierea corectă a perioadei fiscale, obiectului impunerii cu TVA, cotei TVA;
- determinarea sumei TVA aferente bugetului;
- verificarea corespunderii valorii livrărilor reflectate în declarația privind TVA cu baza de date a SF (www.reports.fisc.md);
- verificarea corectitudinii trecerii în cont a sumei TVA în baza facturilor fiscale primite de la furnizori;
- verificarea registrului de evidență a livrărilor și procurărilor;
- termenul depunerii la Serviciul Fiscal de Stat a declarațiilor privind TVA etc.

7. **Verificarea legalității desfășurării activității de întreprinzător:**

- deținerea de către agentul economic a licenței pentru genul de activitate practicat în corespundere cu prevederile Legii nr. 451-XV din 30 iulie 2001 ” Cu privire la reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător;
- sanționarea agentului economic în cazul desfășurării unei activități de întreprinzător fără licență și modul de apreciere a venitului brut.
- efectuarea controlului privind corectitudinea calculării plăților non fiscale și/sau a respectării prevederilor altor acte normative care nu sunt reglementate de legislația fiscală (activitățile filantropice și de sponsorizare;
- calcularea și virarea contribuțiilor obligatorii în fondul viei și vinului;
- activitatea de antreprenoriat;
- virarea defalcărilor din volumul investițiilor în capitalul fix pentru obiectivele care nu sunt finanțate din bugetul public național;
- aspectele ce țin de publicitatea și promovarea prin sponsorizare a produselor de tutun;
- modul de formare a prețurilor de comercializare a produselor social importante;
- plățile efectuate în Fondul republican de susținere socială a populației și fondurile locale de susținere socială a populației;

- **formarea prețurilor la medicamente, produse farmaceutice și parafarmaceutice;**
- **prețul minim de comercializare cu amănuntul la țigarete;**
- **taxa de stat, privind constatatarea și evidenta bunurilor confiscate, fără stăpân, sechestrate ușor alterabile sau cu termen de păstrare limitat, corpurilor delictive, a bunurilor trecute în posesia statului cu drept de succesiune și comorilor; după caz, alte activități).**

- **Verificarea respectării prevederilor Legii RM nr. 1466-XIII din 29.01.1998 ”Cu privire la reglementarea repatrierii de mijloacele bănești, mărfuri și servicii provenite din tranzacțiile economice externe” cu modificările ulterioare:**
- **repatrierea mijloacelor bănești;**
- **mărfuri și servicii provenite din tranzacțiile economice externe.**

8. Corectitudinea aplicării prevederilor Legii nr. 845 –XII din 03.01.1992 ” Cu privire la antreprenoriat și întreprinderi” cu modificările și completările ulterioare:

- studierea conform datelor evidenței contabile a posibilelor cazuri de încălcare a termenilor de restituire în casieria întreprinderii a mijloacelor bănești predate în gestiune;
 - stabilirea cuantumului lunar al achitărilor în numerar și încadrarea acestuia în limitele admise de legislație pentru bunurile și serviciile procurate de către contribuabil;
 - calcularea sancțiunilor pentru încălcarea prevederilor legii R.M. nr. 845-XII din 03.01.1992.
- **aspectele ce țin de încălcarea regulilor de comert.**

9. Corectitudinea calculării și achitării taxelor locale:

- stabilirea obiectelor impozabile;
- stabilirea încălcărilor.
- **activitățile din domeniul jocurilor de noroc.**

10. Regulamentul privind restituirea taxei pe valoarea adăugată aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 93 din 02 februarie 2013, Regulamentul privind restituirea accizelor aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1123 din 28 septembrie 2006:

- stabilirea subiecților care beneficiază de restituirea taxei pe valoarea;
- adăugată/accizelor și modul de restituire a taxei pe valoarea adăugată/accizelor;
- documentele confirmative necesare pentru a beneficia de restituire;
- determinarea sumelor taxei pe valoarea adăugată/accizelor spre restituire.

11. Conlucrarea cu alte organe:

- stabilirea în cadrul controalelor a aspectelor care necesită implicarea altor organe cu scopul solicitării suplimentare a informațiilor care denotă posibile evaziuni fiscale;
- întocmirea interpelărilor către alte organe;
- participarea de comun cu alte organe la efectuarea controalelor.

12. Cazurile de efectuare a controalelor la agenții economici aflați în proces de insolvabilitate:

- studierea bazei legislative aferente întreprinderilor în procedură de insolvabilitate;
- particularitățile efectuării controalelor la agenții economici aflați în procedura de insolvabilitate.

Etapa I

Materiale instructive:

1. Legea integrității nr.82 din 25.05.2017 publicată în MO 07.07.2017 Nr.229-243
2. **Ordinul IFPS nr. 458 din 19.05.2016 (cu modificările și completările ulterioare), Regulamentul cu privire la efectuarea controlului în cadrul căruia este posibilă depistarea încălcării legislației;**
3. Codul fiscal: Titlul I "Dispoziții generale"
Titlul II "Impozitul pe venit"
4. Hotărârea Guvernului nr. 141 din 27.02.2019 "cu privire la aplicarea echipamentelor de casă și control la efectuarea decontărilor" (în vigoare de la 15.04.2019).

Instruirea practică:

1. Studiarea informației disponibile în sistemul informațional al SFS referitor la agentul economic supus controlului;
2. Participarea la efectuarea controlului fiscal prin metoda de verificare operativă, tematică, prin contrapunere totală cu studierea particularităților la efectuarea fiecărui tip de control;
3. Întocmirea materialelor necesare în rezultatul controlului efectuat;
4. Particularitățile efectuării controlului fiscal prin metoda estimativă la agenții economici care se află în procedură de insolvență;
5. Pregătirea setului de materiale care urmează a fi remise organelor de drept.

➤ *Test de evaluare a cunoștințelor* (testarea internă: șeful secției + mentorul)

Materiale instructive

1. Regulamentul privind restituirea taxei pe valoarea adăugată, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 93 din 01.02.2013;
2. Regulamentul privind restituirea accizelor aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1123 din 28 septembrie 2006;
3. Codul Fiscal: Titlul III Taxa pe valoarea adăugată
Titlul IV Accizele
4. Verificarea aspectelor prevăzute de Legea nr. 1466 din 29.01.1998 "Cu privire la reglementarea repatrierii de mijloace bănești, mărfuri și servicii provenite din tranzacțiile economice externe.

Instruirea practică:

1. Participarea la efectuarea controlului fiscal prin metoda verificării tematice privind corectitudinea calculării TVA/ Accizelor și aprecierea sumelor TVA/accizelor spre restituire;
2. Verificarea aspectelor prevăzute de Legea nr. 1466 din 29.01.1998 "Cu privire la reglementarea repatrierii de mijloace bănești, mărfuri și servicii provenite din tranzacțiile economice externe";
3. Particularitățile întocmirii materialelor controlului privind restituirea TVA/Accizelor.

➤ *Test de evaluare a cunoștințelor* (testarea internă: șeful secției + mentorul)

Etapa II

Materiale instructive:

1. Ordinul MF nr. 60 din 29.05.2012 cu privire la aprobarea Regulamentului privind inventarierea;
2. Codul Fiscal: Titlul VI Impozitul pe bunurile imobiliare;
3. Ordinul SFS nr. 665 din 12.12.2013 cu privire la aprobarea Regulamentului privind funcționarea posturilor fiscale;
4. Legea nr. 845 – XII din 03.01.1992 “Cu privire la antreprenoriat și întreprinderi” cu modificările și completările ulterioare.

Instruirea practică:

1. Participarea la efectuarea controlului fiscal prin verificare faptică la subdiviziunile agenților economici cu efectuarea inventarierii stocurilor de bunuri materiale;
2. Particularitățile efectuării inventarierii și întocmirea materialelor controlului;
3. Particularitățile verificării impozitului pe bunurile imobiliare și identificarea încălcărilor comise de agentul economic;
4. Particularitățile instituirii postului fiscal și procedura de monitorizare a activității agentului economic în cadrul postului fiscal;
5. Aspectele ce urmează a fi verificate în baza Legii nr. 845-XII din 03.01.1992 ”Cu privire la antreprenoriat și întreprindere”.

➤ *Test de evaluare a cunoștințelor* (testarea internă: șeful secției + mentorul)

Materiale instructive:

1. Codul fiscal Titlul II, Capitolul 7 ”Regimul fiscal al agenților economici subiecți ai sectorului întreprinderilor mici și mijlocii;
2. Codul fiscal Titlul II, Capitolul 8 ”Regimul fiscal în cazul organizării, lichidării și reorganizării agenților economici;
3. Codul fiscal Titlul VII ”Taxele locale” ;
4. Codul fiscal Titlul VIII ”Taxele pentru resursele naturale”.

Instruirea practică:

1. Participarea la efectuarea controlului fiscal prin metoda verificării totale (inclusiv la lichidare, reorganizare);
2. Particularitățile verificării activității agentului economic care se lichidează/reorganizează;
3. Particularitățile la verificarea taxelor locale și pentru resursele naturale;
4. Constatarea în actul de control a încălcărilor stabilite la calcularea taxelor locale și celor pentru resursele naturale;
5. Particularitățile privind modificarea regimului de impozitare de la subiect al impunerii cu IVAO la categoria de subiect al impunerii în modul general stabilit și invers.

Materiale instructive:

1. Codul fiscal Titlul V " Administrarea fiscală";
2. Codul fiscal Titlul IX "Taxele rutiere";
3. Legea nr. 160 din 22.07.2011 "privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător" cu modificările și completările ulterioare..

Instruirea practică:

1. Particularitățile verificării impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător, impozitului pe venit reținut la sursa de plată și a taxelor rutiere;
2. Întocmirea actului de control, proiectului deciziei asupra cazului de încălcare fiscală, deciziei privind reducerea amenzii cu 50%;
3. Stabilirea amenzilor ce urmează a fi aplicate la fiecare caz de încălcare fiscal;
4. Aplicarea amenzilor contravenționale.

Lista activităților de instruire la care au participat angajații DGA în perioada anului 2021

„Registrul informației criminalistice și criminologice al Republicii Moldova. Principiile creării și funcționării”

„Administrarea probelor în dosarele privind infracțiunile economice”

„Aspecte penale privind calificarea infracțiunilor economice (conform articolelor ce țin de competența SFS)”

„Calificarea și investigarea infracțiunilor economice atribuite în competența SFS”

„Investigații financiare paralele. Investigarea spălării banilor”

„Investigații financiare paralele. Investigarea spălării banilor”

„Particularitățile reținerii și escortarea persoanelor private de libertate”

„Metodica investigării infracțiunilor economice”

„Evoluția practicii CtEDO privind provocarea infracțiunilor. Practica CtEDO relevantă în cauzele împotriva Republicii Moldova”

„Investigația sub acoperire ca măsură specială de investigații. Corelația investigației sub acoperire cu provocarea”

"Modalitatea ,tactica și particularitățile procedurii de audiere a persoanelor în cadrul urmăririi penale "

"Procedura de efectuare a perchezițiilor și de ridicare a corpurilor delictive în cadrul infracțiunilor economice "